

Tas Latweefchu draugs.

1840. 15 Bemerar.



7^{ta} lappa.

Jaunas siņas.

Is Permes-pilfata, dsittā Kreemu semmē. Tanni gubbermenti, Solikamskes walsi, 28tā Now. ap pulstken' 3 pehz pussdeenas gahje miltu magashnes usraugs lihds ar skrihweri eeksch magashnes, strahdueekeem tohs miltus isdoht, kas pa nahkoschu mehnesi teem waijadsefchoht. Bija tur milti glabbati, labbi faspēsti, warren' leelā fasti, kurra wahkam pahris leelu truhbju bija eelaishts, lai wehjsch ar ween wilktohs eekschā un milti ne fasmaktu. Eekahpe abbi wih-ri, wahku atwehruschji, leelam fastim eekschā, nolikke tur laterni ar deggoschu swezzi kaktā, un ar schkippekeem miltus fahje usrakt. Bet us reis t waiiki, kas no teem usrakteem milteem uskaphē, eedeggahs ar leelu trohskni kā hiss-fahles un ar breefmigu warru zaur magashnes jumtu sittahs ohrā. Teem zilwekeem wisseem, kas klahē bija, gan skahdes pee meefas notikke, tok, flawehts Deems! naw leelas; bet magashnes jumts neganti irr ispohtstihē. Muishas waidischana gahdajuse, ka nu plattakas truhbes wahkam eelaishts.

Is Londones. Jauna Esenderu tehneene Wiktorija 28tā Janwar irr eedewusees laulibā ar to Wahz' priuzi Albrekt no Saksu-Koburges. Bet pirms tehneene bija nospreeduse, ar kahdu gohdu winnas bruhgans ja-atwedd pahy juhru, gaddijahs, ka leelkungi winnas waijaja, ar kurru fuggi pawehlejoht tam pretti eet. Winna atbildeja, lai eetu tas fuggis, kurra kapteins winnai jaunās deenās dsihwibu effoht glahbis; jo kad winna, behrns buhdama, lustes deht bi- juse us fuggi, tad leela kahrts no masta kohka atraisijusees, winnai taisni us galwu. buhtu krittuse, kad schis wihys ne paschā laikā to ar drohschu un gudru prahtu ne buhtu dabujis sakert. Tadeht schim gan pehz taisnibas tas gohds peekrihtoht, winnai arri to mihlu laulatu draugu eewest. — Raug', ir zilweki augstā kahrtā pateizigā firdi to ne aismirst wis, ko winneem labbu darrija. — Kautgan schis fuggis til dsilli peld, ka tanni ohstā ne warr ee-eet wis, no kurrenes prinzis likkshs pahrzeltēes, un schim bija ja-kahp zittā fuggi, tatschu tam pa juhru paschu weenumehr par pawaddoni bija klahē.

Is Parihses. Ne fenn tur nomirre atraike, kas jau ilgu laikū gulle- juse himma. Ohtrā rihtā nokriste no tahm swezzehm, kas pee lihka degge, dsirk- stele us winnas apseggū wirsi, un kad tur ne weens zilweks ne bij' klahē, tad

apfegs drihs eedeggahs. Peepefchi lihkis fahze stipri breshft un mahjas laudis, to dsirdebami, steidsehs raudsift, un atradde to nomirrufchu gaspaschu dsihwu, ar ugguni fajuotees. Jo tahs fahpes no degfchanas winnu no gihbka bija usmohdinajufchas. Laimejahs, ugguni drihs apdsehft un taggad zerre, ka gaspascha palikfchoht atkal pa wiffam wessela.

Stahsts no atgreeschanas ta Zuhdu daktera Kapadose.

Zettorta dalka.

Dakteris wehl stahstija ta:

To deenu preefsch muhsu kristifchanas, es rakstiju grahmatu us to Zuhdu draudsi, un tai apleezinaju, ka es wairs pee winnas ne warroht turretees, lai gan palikdams Israëliters, tomehr tahds, kas atraddis fawu Pestitaju, un ne kad ne aismirfihis, Deewu luhgt par faweem brahkeem pehz tahs meefas, lai tas winnus drihs atgreetu us to Kungu, fawu Deewu, un us Dahwidu, fawu lehninu.

Pehz pahra deenahm dabbuju grahmatu no fawa tehwa brahta, ka atpakkat nahkdams us Amsterdamu, lai ne nahktu wairs winna mahja dsihwoht; winnu apmekleht gan warroht nahkt, tomehr ne runnadams no sawas tizzibas.

Mu mannim wehl drufku jastahsta, ka mannam brahtam notikka. Jau to brihd, kad manna atgreeschana palikke sinnama manneem raddeem, tad schis mans brahllis, lai gan pats wehl ne tizzedams, tomehr laipnigi un mihligi us mannu puffi turrejahs, zil spehdams tahs dufmas mannu zittu raddu apfluffinadams; tapatt arri bija pehz tam, kad jau bijam kristiti; jo es to brihd gan labbi dabbuju pasift scho wahrdu: "Schis tohp likts par krischanu un augfchamzelschanu dauds faufchu eefsch Israeta, un pat weenu sihmi, kurrat teef pretti runnahs." Zaur tahdahm prettibahm arri manna pelna fawâ daktera ammatâ palikke mafaka. Schinnî laikâ mans brahllis mannim darrija dauds mihlestibu, un es arri daschu nafti par winnu Deewu esnu luhdfts. Wahjibâ winsch manni apmekleja us weenu jeb diwi stundahm, un laipnigi tas klaufijahs, kad es tam no wezzas testamentes lassiju tahs praweeschu fluddinaschanas par to Pestitaju. Rahdâ reisê, kad es tam ar firtu firdi runnaju no sawas tizzibas, tad winsch affaras leedams fazzija: "Tu ar fawu tizzibu effi dauds laimigaks ne ka es, bet tomehr es to ne warru tizzehft." Tad labbi nomanniju, ka ne zilweks, bet Deews ween zilwekam warr dahwahft: tizzehft us winna wahrdu. Tanni nahkofchâ gaddâ mans brahllis rettaki nahze manni apmekleht, un wairs til laipnigs un mihligs ne islikfahs prett manni. Es prassiju, kapehz ta darroht? Winsch atbildeja: "Dauds no teem kristiteem mannim fazzijufchi, ka tee wairs to ne tizzohft, ko tu tizzi, ka tas til ween effohft wezza pasalka; tad nu warr redseht, ka tu nu nepeederri ne pee mums Zuhdeem, ne pee kristigeem." Schis wahrds man darrija seelas fahpes, un es tam til ween warreju atbildeht, ka arri starp kristigeem effohft dauds netizzigi, bet lai pats lassohft un mellejohft rakstôs. — Tanni laikâ usnahze seelas behdas manneem raddeem. Mans mihlais tehws, ar ween jau no ahtras firds buhdams, fawâ prahtâ palikka fajuzzis, ta ka winnu waijadseja nodohft

wahjibas = nammâ. Pee ta mannim tas bij par leelahm firds fahpehm, ka tas mannim to wainu uslikke, ittin kâ zaur mannu atgreeschanu wiinna prahta fajukschana effoht notikkuse. Mans brahllis pee ta ar ween manni aïsbildinaja, un par kahdu laïku tâpatt manni zitti raddi itt kâ mihkstaki palikkufchi fawâ firdi. Arri mans nabbags tehws palikke meerigaks, un pawehleja mannim pee wiinna nahkt. Wesselu gaddu es to ne biju drihksstejis darriht; bet nu mannim bija tas preeks, winnu apmekleht tannî wahjibas = nammâ, fur wissadi labbi par winnu bija gahdahts. Es winnu apkampu ar kustinatu firdi un ar behrnischkî-gu gohdobihjaschanu. Nu es wairak reises pee wiannu nahzu, un ar wiannu ar ween palikke labbaki, ka jau warreja dohmah, ka drihs palikkfoht wessels. Winsch man arri parahdija dauds mihlestibu, un firds winnam ne bija wiss zee-ta, kad es wiannu luhdsu, nomestees pee Pestitaja krusstu. Bet drihs pehz tam leela wahjiba winnu fagrahbe, prahts tam pasuddahs, un kad es zekôs gulle dams pee wiinna gultas Deewu luhdsu, lai manna nabbaga mirdama tehwa dwehstet gribbetu schehloht, tad fawu galwu pajehlis, redseju fawu brahli lihdsafsch pee mannim. Ne ilgî pehz manna tehwa nomirre arri mans tehwa brahllis un arri mans brahllis peegulle wahjisch. Zik ween warredams, un arri par naktim es sehdeju pee wiinna gultas. Pehz trim deenahm tas manni fauze un fazzija: "Woi effam weeni paschi, jeb woi muhsu mahte arr' irr schè? Klausees, es mirschu." Behdigs fawâ firdi, tik ween warreju wiannu luhgt, lai apdohmatu fawu dwehstet. "Man gribbahs Deewu luhgt!" tâ fauze winsch, man par leelu eepreezinafchanu eeksch mannahm behdahm. Luhdalin arri winsch eefahze luhgt ar wahju balfi, un apfohlija tam Kungam, tam ween par gohdu dshwoht, ja atkal palikkfoht wessels; bet ar ween wahjaks ween palikke, un tam usnahze warren leelas zeeschanas. ~~Tahdâ weenâ~~ briedi brehze winsch: "Ik mahte, juhs un es, mehsh lihds schim abbi ne effam tizzejuschî wellu effam, bet nu es juhtu wianna uggunigas bultas, tahs schaujahs zaur mannu firdi!" Tad es nolohzijoht par wiinna galwu, fazzidams: "Es tewi peefohdinaju, luhdsi Deewu Jesus Kristus wahrda; schis ween to fahtanu uswarrejis, schis tewi no ta warr isglahbe." Tad winsch kahdas stundas gulleja kâ pufsmeegå; bet festâ deenâ no rihta fawehra winsch mannu rohku un fazzija: "Brahli, tik leelam grehzineekam naw wairs ne kahda zerriba!" Schis nu bija tas briedis, fur man wajadseja wiannam atfehgt tahs schehlastibas = mantas ta preezas = wahrda. Tad nu es stipri nahts fauzu: "Ja teescham tu to sinni, ka effi grehzineeks, — tizzi eeksch Jesu Kristu, un tawa dwehsele buhs isglahbe!" Us tam winsch mannim ne atbildeja ne neeka. Breesmigas fahpes winnu lahgu lahgeem fagrahbe un ne fahwe tam runnah. Tad nomanniju, ka wiinna firds bija dohmu pilna, un azzis tam us to paschu weenu weetu ween skattijahs. Tad fauze winsch: "Klausi, brahli! Es redsu diwi zekus; us ta weena zekla es redsu mirronus un laudis ar mel-lahm drehbehm; bet us ta ohtra zekla redsu zilwekus eeksch garrahm baltahm drehbehm. Muhsu tehwu redsu arr' pee scheem!" Un tomehr mans brahllis, zik manna sinnafchana, ne kad Jahna parahdischanas grahmatu, un arri to septicu nodalku ne bija lassijis.

Mahwe ar ween tuhwaſi tam usnahze wiefu, wiſſi ſpehki paſuddahs. Rah-
 das ſtundas azzis tam ſtahweja wakkâ, un runnahſt ne warreja. Wiſſâ mahjâ
 bija leela kluffiba. Manna mohet, mahſa un wehl kohds draugs bija augſchas
 kambari. Nu es us kahdu brihdi kluffinam atkahpjohs no wiinna gultas us zittu
 kambari, winnam kahdu dſehreenu ſataſiſht; tad us weenu reiſi es dſirdu leelu
 trohkfni is ta kambara ta wahja. Ahtri atſkrehjis, redſu ſawu brahli kâ tas ar
 nahwes bahſumu us luhpahm, peezehlees gukâ, ar trihzedamahm rohkahm to preekſch-
 karramu drehbi atſchſirdams, us manni brehz; ar ſtipru, bet gluschi ſweſchu
 baſſi: "Atſauz, atſauz mannu mahſi, atſauz mannu mahſu! Es mirſtu, bet es
 tizzu us Deewu to Tehwu, Dehlu un Swehtu Garu, tizzu us Jeſu Kriſtu man-
 nu Deſtitaju! Wiſch irr tas Kungs, tas Lehniun Lehniſch, us wiinnu wiſſeem
 janahſ; Ciropa, Aſia, Aſrika, Amerika peeder wiinnam, tam jawalda par wiſſu
 ſemmi. Sakkait Juhdu ſkohlâ, kâ eſnu mirris us wiinna wahrdi." Tad ſahje
 wiſch ſawus grehkus pa weeneem ſuhdſcht; un arri zitti wahrdi, piſni no dſih-
 wibas kâ ſtraume nahze no wiinna muttes. Es tohs wiſſus ne warreju patur-
 reht, jo es nokritt zekhs un mannim bija ſlaweht tohs leelus Deewa darbus,
 kas nu patt notikka preekſch mannam azzim. Zeekſham, paſcha Deewa Gars ar
 ſpehka runnaja ſaur to mutti manna brahla, lai gan wiinna meefas-ſpehks wiſſ-
 notat bija isdſiſſis. Rahds wezs Kattolu ſullainis, kas tanni deenâ mannim
 palihdſeja wiinnu apkohpt, lihdsafch pee mannim zekhs nomettahs. Tee ſtipri
 wahrdi ta mirdama arri augſchas kambari bija dſirdami, un tas draugs, kas tur
 bija pee mannas mahtes, ſchigli nonahze ſemmi. Juhds buhdams un dohma-
 dams, kâ mans brahliſ no wahjibas ween muldoht, gribbeja tas to apmeerinaht.
 Bet ſchis ſawas azzis us wiinnu pagreeſdams, ſauze: "Woi tu dohma, kâ es
 aptam runnaju no karſtuma? Ne, ne, draugs, ta irr muhſchiga pateefiba!" Tad
 us manni pagreeſdamees, ſazzija: "Nahz, mihtlais brahli, lai nu es tewi no-
 ſkuhptu ar iſtenu brahla-ſkuhptiſchanu!" Mannas aſſaras nolihje us wiinna
 mihtlas galwas. Nu us kahdam ſtundam, iſteepes no peekufchanas, gulleja
 kâ pamirris, bet us wakkaru atkal pamohdahs; tad es praſſiju: "Woi arri gan
 ſinni, kâ ar tewim bija ſchinni rihtâ!" "Sinnu gan," atbildeja tas, "un bes ta
 ſpehka no augſchenes tas wiſſ ne buhtu notizzis." Schee bij wiinna pehdigi
 wahrdi, un ohtrâ rihtâ nogullahs wiſch ſawa Deewa flehpi. Tee zitti manni
 raddi bij atſaukufchi Juhdu mahzitaju, kas ſkaltija ſawas luhgſchanas pee ta
 mirdama gultas. Kad nu mans mihtlais brahliſ ſawu garru islaide, tad es ſauze:
 "Nu tas irr pee ta Kunga Jeſus Kriſtus!" "Nè tà," atſauze tas rabbineris
 ahtri kahjâs zeldamees, wiſch irr nomirris, kâ iſtens Abraâma dehls." Es tam
 atbildeju: "Zeekſham, ta irr pateefiba, jo Abraâms arri irr tizzejis tam, kas nu
 patt mannu brahli irr isglahbis!"

L.

(Beidsama dalka us preekſchu.)

Brihw drikkht. No juhrmaſſas-gubbernementu augſtas waldiſchanas puſſes;

Dr. C. E. Napierſky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 7.

15 Februar 1840.

S i n n a

vabr

tahm swehtdeenahm un swehtku deenahm, kas Luttera basnijās tohy swehtitas.

VII. Leela luhgſchanas deena.

Zuhdeem pehz Moſus bauſlibas (ſkatt. 3ſchā Moſ. gr. 16, 29; 23, 27-32) ſawa swehtku deena bija eezelta, ko tee par ſalihd ſinaſchanas deenu ſauze. Tee Zuhdi, kas par kriſtiteem laudim bija palikkuſchi, swehtija pehz wezza eeradduma arri jo prohjam ſcho deenu. — Bet Atā gaddu ſinteni tikke zaur waldiſchanas nolēmſchanu ſchahda swehtku deena eeſtahdita un pawehleta ſwehtihē. — Jo tas Keiſers Teodoſius kahta laika, kad ap Konſtantinopeles pilſſehtu leela ſemmes trihjeſchana gaddijahs, pawehleja, lai wiſna kriſtiti pawalſtneekl ſawadā noliktā deenā Deewu peeluhdſohē ar ſcheem wahrdeem: Kirie Eleiſon, tas irr: Kungs apſchehlojees! — 452trā gaddā Wiennes pilſſehtas aprinkē, Sprantſchu ſemme, kur ne ween ſemmes trihjeſchanas tikke manitas, bet arri pulks plehſigu swehru, un zaur paſchu eedſihwotaju neapdohmibu arri dauds uggums grehli lauſchu labklaſſchanu poſtija, pawehleja Wiennes biſkaps, ar wahrdu Klaudius Mamertus, lai tahs 3 deenas preekſch Jeſus debbes uſwemſchanas deenu swehtijohē un lai Litaniju dſeedohē. — No ta laika wehl ſcho baltu deen' tai swehtideenai tas wahrds luhgſchanas swehtdeena atlizis; jo tahs 3 swehtijamas deenas tikke ſauktas par luhgſchanas deenahm. — Pareiſi un derrigi! — Jo kad muhs ſpaida behdas un zeſchanas, kad muhsu ſpehki pagurruſchi appakſch ſwarvigahm mohku naſtahm un iſbailehm, kur mehs gan zittur warram eepreezinanſchanu un atſpirgſchanu atrast, ne kā eekſch swehtas Deewa peeluhgſchanas? — Kas zits warr muhsu behdas apremdeht, un rahdiht, kā tahs lehtaki paneſſamas, ne kā Deewa swehtais gars, kas eekſch apdohmigas luhgſchanas muhsu ſirdis pamohdina, apgaismo un ihſtu zellu rahd, zittahm waidahm ar apdohmu iſbehtg un tam ruhtkam liktenam, ko ne warr iſbehtg, ar drohſchibu un ar pakauſchanu us Deewu, neſchahbigi pretti eet — un Deewa brihnuma darbus, ka wiſch weetahm leek notikt, zaur ko brihſcham arri kaſdas ſemmes eedſihwotajeem kaſde zellahs pee wiſnu mantahm jeh meefas weſſelibas, — ne tutreht par Deewa ſohdibu, bet par wiſna tehwifſchu apgahdaſchanu, zaur ko wiſch tas wiſſugudrakais walditajs un uſturretajs par ſaweem rabbijumeem wiſſes ſemmes gabda.

Bet feſtā woi ſeptitā gaddu ſinteni pawehleja tee abbi pahweſti Gregors tas leelais un Mahrſinſch tas pirmais, lai ſchahs 3 luhgſchanas deenas karru ſawa

ihpafchâ gads kahrtâ fwehtijoh, un basnizas tehwi rakstija preekschâ, kahda Litaniya kurrâ deenâ effoh, jadseed; — brihscham ihfaka, brihscham garraka, brihscham 7 reis weenu paschu. — Nu jau laudim ta tizziba bija, Deewu effoschu kahdu bahrgu kungu, ka dusmibu ar daudsfahrtigu Litaniyas dseedaschanu warroht apremdeht un peelabbinah; jeb wiasch effoh, ka kahds karrâ generals, kas labpraht saldatus munsture, un ja schee sawus lohjekkus brangi ihgrohsa pehz preekschraaksta, tad labpatifschanu nopeln un teek usleeliti. — Za pat pee tahdas Litaniya dseedaschanas bija sawi preekschraaksti, us kahdu wihsi zelli jalohka, ka jaklannahs, un kahdi sawabi rinki un zikreis ap basnizu bija jano: staiga. — 594tâ gaddâ T i h b e r e s straume, pee kurras kraasteem Rohmas pilssehts usbuhwehts, bija lohti pahrluhdusi un zaur scheem pluhdeem dascham labbam skahde notikke, — arri mepris plohsijahs Italias semmê. — Bija gruhti laiki, leelas waidas! — Prahtiga Deewa peeluhgschana basnizâ buhtu daschu ismissuschu sird' un prahtu eepreezinajusi un cestiprojusi, kad basnizas tehwi pehz Jesus preekschihmes buhtu mellejuschi, tauschu sirdis ar behrnigu patauschanu pee Deewa greest, un teem rahdijuschi, ka arri tahdâs breefnâs Deews irr un paleek weenumehr mihligs Tehws, kam sawu raddijumu labklahschana patihk, un ja arri muhs daschu brihd peemelle ar sawadahm zeefschanahm, tad tomehr par soh d i b u t e wehl ihsten ne kas ne noteek, bet daschu brihd mums pascheem, un daschu brihd' zitteem par labbu nahk, — un ka Deewam preeks naw par tauschu waimanahm. — Pahwests gan pawehleja tuhdat 25tâ April m. d. le elu luhgschanas deenu fwehtih, bet mahzija arri, ka Deewa dusmiba effoh lehtaki remde: jama, ja, luhdsoht un dseedoh, sawadus rinkus isstaigatu. Us to nu fapulzejahs wiffpapreeksch tee basnizas tehwi sawâ pulkâ, kas paschi rinku weddeji bija, scheem pakkat ohtrâ pulkâ muhki, treschâ muhku jumprawas, zettortâ behrni, peektâ wihri un jaunekti, festâ atraitnes un septitâ pulkâ apprezzetas feewas. — Leekai tizziba! bija zelsch gattaws; Jesus fwehta mahziba: Deewu garrâ un pateesibâ peeluhgt, bija aismirsta un us'ahri: gahm zeerischahm dibbinata wiffa basnizas fapulzeschana. — Wehl taggad daschas Rat: totu semmês tai pirmdeenâ, ohtrdeenâ un treschdeenâ pehz luhgschanas fwehtdeenâs pree: steeri ar duhmu fwehpinaschanu un fwehtu uhdens laistischanu, ar bildehm un karroh: geem, ar krustu meschanu un fwefchas wallobas wahrdu isrunnaschanu ap laukeem un sehjumeem staiga, ir Litaniya dseed un laudim ta tizziba, ka zaur tahdahm leetahm kruffu un bahrgu gaisu warroht aiskaweht Deewa spehkam. — Tâhs deenas tee sawz par krus: fas deenahm.

Bet woi muhsu Luttera draudses jau wiffi mahni irr isdeldeti? — Woi preeks un behdâs mums irr tahda patauschana us Deewu, kahda Jesum bija? Woi muhsu Deewa peeluhgschana noteek weenumehr garrâ un pateesibâ, jeb woi ne rohnahs wehl, Deewam schehl! laika un weetu zeenitaji? — Za gan irr! — Dauds tahdu tumschu tauschu wehl muhsu starpâ irr, kas tizz, ka burwji, fahls puhschlotaji un ragganas spehjoht kruffu un bahrgu gaisu, zilweku un lohpu flimmibas usfuhtht, jeb arri nogreest, zaur launa garrâ spehku. Tâpehz teem irr sawas kruffas deenas, pektu deenas un Deews sinn, kahdi wehl zitti ehrmu fwehtki; kad nu schahs noliktas deenas bes darba nowasa, tad warroht launa garrâ un burwju spehkeem isbehgt. — Bet tahdeem, tomehr ne war: leegt, irr patauschana us Deewu; jo kad teem kaut kas fwefch rahdahs dshwes likteni, tad tee leek basnizâs zaur mahzitajeem aisluhgschanas turreht. — Rahdahs gan itt ka

buhu teem bijusi palauschana us Deewu, bet tomehr jafakka, fa wiinu palauschana daudsfreis lohri grehzigä irr. — Kad Deews muhs ar kahdeem preekeem apdahwinajis, tad tas gan irr pareisa un teizama leeta, fa mehs zaur sawu mahzitaju no swehtas weetas draudses preekschâ Deewam pateizibu par to neffam, jeb kad muhs behdu nastä speesch, jeb muhsu darboschana un publeschana labbi ne weizahs, tad irr labbi un pareisi, fa mehs swehtâ aishuhgschanâ Deewa nammâ no sawa mihta mahzitaja ustaifiri un uskohpti kluhstam. — Bet ta leelaka dalka tomehr tahdu irr, kas ne ar tahdu prahtu leek aishuhgschanu turreht. — Tee ne ismekle, no kurrenes ta waina nahk, kad namma turrefchana labbi ne isweizahs, tee ne pahrdohma, kas sinn, woi pee daschahm ruhpehm un raisehm paschi naw wainigi, un ne mekle ar prahtu un apdohmu paschi no sawas puffes us labbu greeft; bet lai noteek, kas notikdams, weenumehr skaugis un kaunais pee tam wainigs, un aishuhgschanai buhs to wissu islihdsinah. — Lai paleek behrns flims zaur to, fa mahte ne apdohmigâ prahtâ, dusmâs buhdama, behrnam kruhti dewe, woi sakarsuscham ahtri pasneedse dsert, jeb kluffinadama, lai meerigi gull, brandwihnu muttê lehje, — lai paleek kasa flibba, to nerahtns ganna sehns ar schautru sweesdams pahrsitte, lai nonihst lohpiensch zaur nekohpschanu, tad tomehr ne kas zits naw wainigs pee wissas nelaimes, ne ka wiina skaugis, woi ohtrais kaiminisch, woi — patš wels! — »Bet pag, putns! gan es tew atreebschu (tä tee runna); es tewi likschu swannôs kaut zittas kahdas tizzibas basnijâs, eeschu wehl treijâs basnijâs, — un lai es naudu no ohtra aishnemmohs — makfashu — un likschu Deewu peeluhgt; gan tu redsefi, kas tew buhs!« — Dasch wedd flimneekus daktera nammam garram, jo scham naw sables prett taunu garru, bet swehtitaju wahrbi isdsenn wella jahdeleschanu. Dasch eeraudsijs gaisâ ugguns lohdi, ne sinadams un ne apdohmadams Deewa gudru eetaifischanu, lai zaur tahdeem ugguneem gaisš taptu tihrihts — jau dusmu-pilns dsirrahš us kaiminu, jo tas sawu puhki effoht isfuhtijis zitta swehtibu nest sawôs laidarôs un flehtis. — Lauka un laidaru swehtibas arri zaur to suhdohf, kad saglis lemmeeschus no lauka-nosohg, jeb kad kahdu reis pelles gohwim woi sirgeem spalwu kahdâ weetâ noskutt, un — kad beigtu wissus neekus stahstihf, kas daudseju aishuhgschanu grüntes-pamatti irr? — Daschi zeenigi mahzitaji no scheem neekeem ne sinnah ne sinna, jo zittabi gan ne nemtu tahdas aishuhgschanas pretti. — Gan zeenigi mahzitaji sawôs aishuhgschanâs mekle paschus luhdsejus pamohdinah us tikluschu strahdashanu, ruhpihu peekohpschanu sawâ namma turrefchana, brähligu mihslestibu us zitteem, palauschana us Deewu, bet to tahdi luhdseji ne eewehro — un fo gan tahdi warr eewehroht, kas apreibuschâ prahtâ ar saweem meddus spannischeem, sweesta zibbahm, sakkeem, putnu un zahlu pahreem, pat labban turgu bijuschi, nu zaur basnizu us kambarinu speeschahs pee zittu draudschu mahzitajeem, kur wezzaka basniza irr, tur sawus wahrbus list peerakstihf un aishuhgschanu turreht. — Turgus un Deewa zeenischana ne warr kohpâ faderreht, tapehš Widsemme jau no wezzeem laikeem irr aishleegta swehtdeenâs wissa turgoschana; faut jelle tas arridsan wissâ Kursemme tiktu eetaifihš! — Jeb kad ne gribbetu turgoschanu nozelt, tad ne waijadsetu turgus deenâs pee pascha turgus basnizu turreht, un zaur to taptu dascha neleetiga Deewa wahrdu walloschana aiskaweta. — Bet pa wissam wehlejams irr, fa ikweens Luttera draudses lohzeelis, kas sawas waijadsebas aishuhgschanâ grihb Deewam atwehleht, lai aplamâ prahtâ ne skreen un ne mekle tahdas basnijâs, kas 2, 3, woi wairaf simts gaddus irr wezzas, lai ne

dohma, itt kà Deews tur ween buhtu un lai jo prohjam ne tizz, ka schim mahzitajam swehtaki un stipraki wahrbi, ne kà zittam; lai eet pee sawa pascha zeeniga mahzitaja, tur atraddihs mihlga tehwa un lihds; jusbama drauga firdi, lai isteiz sawas ruhpes un wehleschanas skaidri tà, kà pats firdi juht, un drauga padohms un pamahzischana ne truhfs un tam tiks dohta pamahzischana un eepreezinaschana, ne ween no kanzeles swehtà weetà, bet wissur kaut jeb kur ar winnu satiktohs.

Lai nu wehl redsam, ko luhgshanas deena muhsu Luttera basnijās nosihme.

Dauds kristiti laudis nodsihwo sawas deenas eeksch subdischanas pehz meefas us turra un apgehba un peemirst Jesus wahredus, kas fakka: dsennaitees papreeksch pehz Deewa walstibas un winna taisnibas, tad wissas zittas leetas jums taps peemestas (Matt. 6, 33). Dauds irr arri tahdu, kam Deews pilnigu pahrtikshanu peemettis un kas dsihwo kahrums un lihgsniba, ne peeminn to Dewejy wissa labba un aismirst gabdabt par sawu firds un dsihwoschanas labboschanu un sawas dwehseles labklashchanu. Tahdeem kopti waisadsihs un derrigs irr, ka tee no laika us laiku teef ustrauzeti no sawa grehtu meega. Tad nu gan brihscha waisag, fur tahdi pakuhtri tiktu dsihti, azzis us sawu firds dibbeni mest, un rohku us sinnamu firdi lizzis, pats sewi jautabt, kà tur eekschà stahw. Schinni deenà buhs skanneht Deewa balsel ikweena apzeetinata grehtineeka ausis un ustrikshnabt firds pamattus: Lai tas besdeewigais pamett sawu zeltu un tas laundarritais sawas dohmas un atgreeshahs pee ta Kunga; tad tas par winnu apschehlofees (Esaij. 55, 7); jo schehligs un lehnigs irr tas Kungs, pazeetigs un no leelas schehlastibas (Dahw. ds. 103, 8).

Bei arri teem, kas no wissa spehka darbojahs eet pa taisnibas zeltu, irr schi deena pat jo stipru passubbinaschanu eeksch wissa labba; jo kas schkeetahs, stahwohts, tam buhs peeluhkoht, ka tas ne kriht. Un tà kà zilweks ne warr no grehkeem atgreestees, pirms wiasch pats sewi mahzijs pasiht un atsinis irr, kahdas nelabas eerashas winnam peelihp, tà pat ne warr ne weens eeksch firdslabboschanas peeaugt, ja no laika us laiku ne peeranga, no kahdam dwehseles wainahm lihds schim dseedinajees, un kahdas wainas wehl us preekschu ja ahste; jeb woi atkal zits jauns nelabs eeraddums ta wezza atstahsta weetà naw firdi eelihdis. Us schahdu swehtu darbu irr no augstos waldischanas schi deena eezelta. — Par leelu luhgshanas deenu mehs to nosaujam; lai tad schinni deenà ikweens Luttera tizzigs pawalstneeks augstu Deewu peeluhds arri par sawu schehligu semmestehwu un keiseru, par kungeem un mahzitajem, kas par muhsu dsihwes weeglibu un drohshihu ruhpejahs un wakte un par muhsu prahta apgaismoschanu sirsnigi gabda; — ka mehs meerigi un rahmi dsihwojam eeksch wissas Deewa kalposchanas un gohda. — Lai passubbinajamees few paschus ar dseesmahn un pateizibas dseesmahn un garrigahm dseesmahn, dseedadami tam Kungam mihlgi un no firds, un pateizam par wissahm labbahm dahwanahm; ar tahdu swehtu prahtu un firdszillaschanu mehs sawu luhgshanas deenu pa reisi swehtisim.